

Energetický regulační úřad se představuje

To, že dnem účinnosti nového energetického zákona č. 458/2000 Sb. vznikl Energetický regulační úřad, je mezi odbornou veřejností dostatečně známo. Méně zřejmé jsou již kompetence a pravomoci tohoto nového úřadu, který je zákonem č. 2/1969 Sb. (kompetenční zákon) zařazen mezi organizační složky státu (ústřední orgány státní správy) se samostatnou kapitolou státního rozpočtu. I touto finanční samostatností chtěl tvůrce zákona zdůraznit, že i když ERÚ bude fakticky vykonávat některé činnosti dříve vykonávané Energetickou regulační správou MPO a MF v oblasti regulace cen v energetice, jeho další rozhodování je již zcela autonomní.

Příprava nového centrálního úřadu typu ERÚ trvá v českých podmínkách cca tři čtvrtě až jeden rok, ERÚ tolik času na přípravu nedostal. Vlastní budování vnitřní struktury úřadu začalo v průběhu ledna a zdrželo se i nenadálou rezignací předsedkyně ing. Novotné. Nového předsedu by měla vláda vybrat právě v těchto dnech.

Za vybudování a organizační funkčnost je zodpovědná sekce Kanceláře úřadu pod vedením Ing. Ivana Noveského. Sídlem úřadu je Jihlava, která se tak po Praze a Brnu stala třetím městem, kde sídlí ústřední orgán státní správy. V současné době za vydatné pomoci jihlavského okresního i krajského úřadu probíhají práce na vybavení pracoviště a jsou přijímáni noví pracovníci. Dle usnesení vlády má mít ERÚ v roce 2001 47 pracovníků. Předpokládaný stav je však dle důvodové zprávy k zákonu 90 specialistů plus nezbytný aparát, tedy celkem cca 135 pracovníků. Sekce Kanceláře úřadu zajišťuje potřebné činnosti vnitřního auditu, správu speciálního fondu držitelů licencí dle zákona, informatiku, správu majetku, finanční a mzdovou účtárnu, personalistiku atd. Kromě hlavního pracoviště v Jihlavě se v současné době zařizuje i dislokované pracoviště v Praze, k datu 28.2.2001 budou vyklizeny prostory provizorně užívané na MPO a MF.

První veřejná prezentace ERÚ pro odbornou veřejnost bude probíhat v sídle úřadu v Jihlavě dne 7.března 2001. Seminář o hlavních cílech ERÚ se koná v zasedací síni okresního úřadu.

Základním předpokladem pro podnikání v energetických odvětvích je licence. Ředitelem sekce licencí, která rozhoduje o udělení, změně nebo odebrání tohoto „státního souhlasu“ je Ing. Pavel Prouza. V současné době sekce licencí eviduje cca 6000 autorizací, které byly vydány dle zákona č. 222/1994 Sb. Tyto autorizace musí být znovu posouzeny a převedeny na licence dle právní úpravy zákona č. 458/2000 Sb. Neopomenutelnou povinností této sekce je také vydávání Energetického věstníku, ve kterém má ERÚ zákonem uloženo zveřejňování seznamu rozhodnutí o udělení, změně nebo zrušení licence.

Vlastní regulací energetiky, která je a bude vždy v největším ohnisku zájmu nejen energetiků, ale prakticky všech občanů, se zabývá sekce regulace. Právě tato sekce, jejímž ředitelem je Ing. Blahoslav Němeček, bude mít největší vliv na chod české energetiky. V její působnosti je podpora hospodářské soutěže a ochrana zájmů spotřebitelů v těch oblastech energetického odvětví, kde není možná konkurence, s cílem uspokojení všech přiměřených požadavků na dodávku energií. ERÚ rovněž převzal některé kompetence Ministerstva financí a rozhoduje o regulaci cen podle zákona č. 526/1990 Sb. o cenách. Rozhoduje spory při uzavírání smluv mezi jednotlivými držiteli licencí a jejich zákazníky, schvaluje pravidla provozování přenosové soustavy a distribučních soustav v elektroenergetice, stanovuje požadovanou kvalitu dodávek a služeb a pravidla pro organizování trhu s energiemi.

Sloučení kompetencí MF a MPO do jednoho rozhodovacího místa urychlí a zefektivní schvalovací řízení při cenových úpravách.

První cenové rozhodnutí vydal ERÚ začátkem ledna, jednalo se o tzv. „předací ceny“ elektřiny mezi ČEZ, a.s., ČEPS, a.s. a distribučními společnostmi (REAS). V souladu s požadavkem zákona na povinný výkup elektřiny z kogenerací a obnovitelných zdrojů stanoví ERÚ v co nejkratší době také ceny pro vykupovanou elektřinu. Nejpozději do konce dubna t.r. zveřejní ERÚ nové maximální ceny elektřiny pro malooběratele platné od 1.7.2001, kde sazby budou závislé na velikosti vypínacího proudu hlavního domovního jističe před elektroměrem. Vzhledem k tomu, že od 1.1.2002 dojde k prvnímu kroku otevření trhu s elektřinou, je nezbytné zhruba do poloviny roku stanovit jasná pravidla organizace trhu a do konce listopadu učinit veškerá cenová rozhodnutí pro rok 2002.

Prvním aktem ERÚ v oblasti plynárenství je změna cenového výměru MF č. 01/2001 (částka 16/2000) cenovým rozhodnutím č. 2/2001 ze dne 27.února 2001, kterým se stanoví maximální ceny plynu v Kč/kWh na místo dosud používaných objemových jednotek. Takto bude účtováno od 1.4.2001 všem konečným spotřebitelům. Při účtování za jednotku výhřevnosti a nikoliv za jednotku objemovou se odstraní rozdíly mezi kvalitou plynu dodávaného z různých zemí a odběratel získá kvalitnější informace pro porovnání s jinými médii. Ke změně cenové hladiny v plynárenství dojde nejpozději k 1.7.2001 a úřad předpokládá, že nové ceny zveřejní zhruba s měsíčním předstihem. Tomuto rozhodnutí bude předcházet podrobná analýza jak Transgasu, tak distribučních společností.

Úloha regulátora se také podstatně rozšiřuje v oblasti teplárenství. Zabývá se stanovením ceny tepla pro konečné odběratele i výší předávacích cen mezi licencovanými subjekty. Cena tepla zůstává i nadále regulována formou věcného usměrňování.

Úkoly stojící před nově zřízeným úřadem jsou tedy nemalé, a i když se na stránkách tisku můžeme setkat s polemikami, které upozorňují na zdánlivou „bezzubost“ regulátora, všichni, kteří dnes pomáhají úřad vybudovat, jsou přesvědčeni, že si v dohledné době získá zasloužený respekt.

Pro Energii, 26.2.2001

Ivan Noveský